

บทที่ 2

บทบาทขององค์การสหประชาชาติและกฎหมายทะเล

2.1 การประชุมขององค์การสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเลครั้งที่หนึ่งและสอง

ในปี ค.ศ. 1947 องค์การสหประชาชาติได้มีการตั้งคณะกรรมการกฎหมายระหว่างประเทศ (The International Law Commission) ขึ้นมาโดยมีวัตถุประสงค์ประการหนึ่งคือพยายามที่จะรวบรวมจารีตประเพณีระหว่างประเทศในส่วนที่เกี่ยวกับทะเลต่าง ๆ ที่ได้ปฏิบัติกันอยู่ในสังคมนระหว่างประเทศ รวมทั้งศึกษาถึงปัญหาของการกำหนดความกว้างของทะเลอาณาเขต ปัญหาเกี่ยวกับไหล่ทวีป และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติที่มีชีวิตในท้องทะเลด้วย ทั้งนี้เพื่อจะได้จัดร่างระเบียบหรือกฎเกณฑ์ของกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยทะเลให้ทุกประเทศยึดถือปฏิบัติไปในแนวทางเดียวกัน ในที่สุดคณะกรรมการกฎหมายระหว่างประเทศได้เสนอร่างกฎหมายว่าด้วยทะเลให้ที่ประชุมสมัชชาใหญ่ขององค์การสหประชาชาติเพื่อพิจารณา ในปี ค.ศ. 1956 ซึ่งร่างกฎหมายดังกล่าวนี้ได้รับการยอมรับในหลักการขั้นต้น ต่อมาสมัชชาใหญ่แห่งองค์การสหประชาชาติตัดสินใจที่จะให้มีการประชุมระหว่างประเทศว่าด้วยกฎหมายทะเลขึ้นเป็นครั้งแรกในปี ค.ศ. 1958 หลังจากที่ได้รับความพยายามศึกษาและรวบรวมกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ของกฎหมายทะเลมาเป็นเวลากว่าสิบปี โดยรู้จักกันทั่วไปว่าเป็นการประชุมขององค์การสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเลครั้งที่หนึ่ง (The First United Nations Conference on the Law of the Sea หรือ UNCLOS I) ซึ่งจัดให้มีขึ้นระหว่างวันที่ 24 กุมภาพันธ์ กับ 27 เมษายน ค.ศ. 1958 ณ กรุงเจนีวา มีประเทศต่าง ๆ เข้าร่วมประชุมถึง 86 ประเทศ รวมทั้งผู้สังเกตการณ์จากองค์การระหว่างประเทศต่าง ๆ ด้วย โดยประเทศไทยเข้าร่วมประชุมในครั้งนี้นี้เช่นกัน ผลของการประชุมได้มีการยอมรับอนุสัญญา 4 ฉบับ ซึ่งเรียกรวมกันว่าอนุสัญญากรุงเจนีวาว่าด้วยกฎหมายทะเลประกอบไปด้วย

1. อนุสัญญาว่าด้วยทะเลอาณาเขต และเขตต่อเนื่อง (Convention on the Territorial Sea and the Contiguous Zone) ประกอบไปด้วย 45 รัฐภาคี

2. อนุสัญญาว่าด้วยทะเลหลวง (Convention on the High Seas) ประกอบไปด้วย 56 รัฐภาคี
LW 451

11

LW 451

11

2. อนุสัญญาว่าด้วยทะเลหลวง (Convention on the High Seas) ประกอบ

3. อนุสัญญาว่าด้วยการประมงและการอนุรักษ์ทรัพยากรมีชีวิตในทะเลหลวง
(Convention on Fishing and Conservation of the Living Resources of
the High Seas) ประกอบไปด้วย 35 รัฐภาคี

4. อนุสัญญาว่าด้วยไหล่ทวีป (Convention on the Continental Shelf)
ประกอบไปด้วย 53 รัฐภาคี

สำหรับประเทศไทยได้ลงนามในอนุสัญญาทั้ง 4 ฉบับนี้ด้วย เมื่อวันที่ 29 เมษายน
พ.ศ.2501 และได้ให้สัตยาบันเมื่อวันที่ 23 พฤษภาคม พ.ศ.2511 โดยมอบสัตยาบันสาร
(instrument of ratification) ต่อเลขาธิการสหประชาชาติเมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม พ.ศ.
2511 และตามอนุสัญญาดังกล่าวจะระบุว่าจะมีผลบังคับต่อรัฐภาคีในวันที่ 30 นับแต่วันที่ได้ออบ
สัตยาบันสาร ดังนั้นอนุสัญญากรุงเจนีวาว่าด้วยกฎหมายทะเลมีผลใช้บังคับต่อประเทศไทยอย่าง
เป็นทางการตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม พ.ศ.2511 (จุมพต สายสุนทร 2536, 6)

ผลจากการประชุมขององค์การสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเลครั้งที่ 1 หรือ
UNCLOS I นี้ถือว่าประสบความสำเร็จมากพอสมควรในการประมวลกฎหมายจารีตประเพณีให้
เป็นกฎหมายลายลักษณ์อักษรในรูปของอนุสัญญา 4 ฉบับดังกล่าวข้างต้นนี้ เว้นแต่เพียงปัญหาของ
การกำหนดความกว้างของทะเลอาณาเขตและเขตต่อเนื่อง รวมทั้งเขตประมง (Exclusive
Fishery Zone) ซึ่งยอมรับในหลักการแต่ตกลงกันไม่ได้ว่าควรมีความกว้างเท่าใด นอกจากนี้
ได้มีการยอมรับในหลักการเส้นฐานตรง (straight baselines) ซึ่งเป็นเส้นกำหนดในการ
วัดความกว้างของการขยายเขตแดนทางทะเลสำหรับกรณีของรัฐที่มีแนวฝั่งทะเลที่เว้าแหว่งและ
ตัดลึกเข้ามา หรือมีเกาะ เป็นแนวตามฝั่งทะเลในบริเวณใกล้เคียงที่ติดต่อกัน แต่ไม่สามารถตกลง
ลงเกี่ยวกับความยาวของเส้นฐานตรงว่าไม่ควรยาวเกินระยะเท่าใด และคำจำกัดความของไหล่
ทวีปนั้นค่อนข้างจะคลุมเครือไม่ชัดเจน ดังนั้นจึงได้มีการประชุมองค์การสหประชาชาติว่าด้วย
กฎหมายทะเลครั้งที่ 2 (A Second United Nations Conference on the Law of
the Sea หรือ UNCLOS II) เพื่อพิจารณาถึงปัญหาต่าง ๆ ที่ยังไม่สามารถตกลงกันได้อีกครั้ง
หนึ่งในปี ค.ศ.1960 ประเด็นสำคัญที่มีการอภิปรายโต้แย้งอย่างกว้างขวางใน UNCLOS II
ซึ่งประกอบไปด้วยตัวแทนจากรัฐต่าง ๆ เข้าร่วมประชุม 88 รัฐ รวมทั้งผู้สังเกตการณ์จาก

องค์การระหว่างประเทศต่าง ๆ ด้วย ประเด็นปัญหาหลัก ๆ ก็ยังคงเป็นเรื่องของความกว้างของทะเลอาณาเขต และเขตประมงของรัฐชายฝั่ง

ใน UNCLOS II นี้ ได้มีข้อเสนอแนวความคิดในการกำหนดอาณาเขตทางทะเลออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มแรกเสนอว่าควรกำหนดความกว้างของทะเลอาณาเขตเป็น 6 ไมล์ และกำหนดเขตประมงต่อจากทะเลอาณาเขตออกไปอีก 6 ไมล์ ทั้งนี้ก็เพื่อเป็นการประนีประนอมระหว่างรัฐต่าง ๆ คือ การรักษาผลประโยชน์ของรัฐชายฝั่งพร้อมทั้งคำนึงถึงหลักเสรีภาพทางทะเลด้วย ส่วนกลุ่มที่สองเห็นว่าควรให้ทุกรัฐมีเสรีภาพในการกำหนดความกว้างของทะเลอาณาเขตได้แต่ทั้งนี้ต้องมีความกว้างไม่เกิน 12 ไมล์ โดยกลุ่มนี้เป็นแนวความคิดเรื่องหลักเสรีภาพแห่งทะเลเป็นสำคัญ แต่ในขณะเดียวกันก็เห็นควรให้รัฐชายฝั่งมีทะเลอาณาเขตของตนเองได้กว้างถึง 12 ไมล์

ตามแนวความคิดของกลุ่มแรกที่เสนอให้กำหนดทะเลอาณาเขตเป็น 6 ไมล์และต่อด้วยเขตประมงอีก 6 ไมล์นั้นไม่ได้รับความเห็นชอบสองในสามของที่ประชุมสมัชชาใหญ่ของสหประชาชาติ ตามข้อบังคับของการประชุมเพียงเสียงเดียวเท่านั้น ทำให้ข้อเสนอนี้ต้องตกไป ดังนั้นจากความพยายามที่จะหาข้อยุติเรื่องความกว้างของทะเลอาณาเขตและเขตประมงใน UNCLOS II ต้องประสบความล้มเหลวอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งส่งผลให้บรรดารัฐชายฝั่งประกาศขยายทะเลอาณาเขตของตนออกไปตามที่ตนเห็นว่ามีเหมาะสมโดยมุ่งหวังที่จะรักษาผลประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติบริเวณประชิดชายฝั่งของตนเอง ดังจะเห็นได้ว่ารัฐชายฝั่งต่าง ๆ ได้มีการประกาศขยายทะเลอาณาเขตของตนออกไปเป็นระยะกว้างกว่า 3 ไมล์แทบทั้งสิ้นซึ่งส่วนใหญ่แล้วจะขยายทะเลอาณาเขตเป็นระยะ 12 ไมล์ ขณะที่บางรัฐได้ขยายทะเลอาณาเขตของตนกว้างกว่า 12 ไมล์ ดังเช่น อัลบาเนีย 15 ไมล์ แองโกลา 20 ไมล์ ไนจีเรีย และโตโก 30 ไมล์ ซีเรีย 35 ไมล์ คาเมอรูน 50 ไมล์ และกลุ่มประเทศลาตินอเมริกา ประกาศขยายทะเลอาณาเขตออกไปไกลถึง 200 ไมล์ (จุมพต สายสุนทร 2536, 11-16) ส่วนประเทศไทยได้ประกาศกำหนดความกว้างของทะเลอาณาเขตเป็นระยะ 12 ไมล์ เมื่อวันที่ 6 ตุลาคม พ.ศ. 2509 (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 83 ตอนที่ 92 18 ตุลาคม 2509)

ในขณะเดียวกันจากความสำเร็จในความพยายามที่จะหาข้อยุติเกี่ยวกับความกว้างของเขตทำการประมงของรัฐชายฝั่งใน UNCLOS II แม้ว่าจะมีการยอมรับใน

หลักการของการมีเขตประมงของรัฐชายฝั่งตาม UNCLOS I แล้วก็ตาม ส่งผลให้บรรดารัฐชายฝั่งประกาศขยายเขตประมงออกไปอีกเป็นระยะต่าง ๆ กันไป เช่น สิงคโปร์ และฟินแลนด์ 12 ไมล์ มอลต้า 25 ไมล์ อิหร่าน 50 ไมล์ และจำนวน 21 ประเทศ ประกาศเขตประมงของตนเป็นความกว้างถึง 200 ไมล์ (จุมพล สายสุนทร 2536, 11-16) แม้แต่ประเทศสหรัฐอเมริกาภายหลังจาก UNCLOS II ก็ยังคงยึดหลักความกว้างทะเลอาณาเขต 3 ไมล์ และเขตทำการประมงของตนกว้างเป็นระยะ 12 ไมล์ ระยะต่อมาในวันที่ 28 มกราคม ค.ศ. 1976 สภาสูงประเทศสหรัฐอเมริกา ได้พิจารณาถึงสถานะของสิ่งคมนานาชาติที่ต่างก็ประกาศขยายเขตอำนาจทางทะเลออกไปเรื่อย ๆ จึงได้มีมติให้ขยายทะเลอาณาเขตของตนออกไปเป็นระยะ 12 ไมล์ และเขตประมงเป็นระยะ 200 ไมล์

นับตั้งแต่ทศวรรษที่ 1960 เป็นต้นมา บรรดารัฐชายฝั่งต่างก็ประกาศขยายอาณาเขตทางทะเลของตนไกลออกไปเรื่อย ๆ และต่าง ๆ กันไป ซึ่งจากความหลากหลายและลักลั่นในการกำหนดความกว้างของทะเลอาณาเขตก็ดี เขตประมงต่าง ๆ ก็ดีก่อให้เกิดความยุ่งยากและความไม่ยุติธรรมเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ทางทะเลของรัฐที่เกี่ยวข้องทั้งหลายตามมา ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่าในยุคนี้แนวความคิดเรื่องทะเลเปิดหรือ *mare clausum* เริ่มกลับเข้ามามีบทบาทมากขึ้น ซึ่งเป็นผลสืบเนื่องมาจากสาเหตุหลายประการด้วยกัน ประการแรกเนื่องจากการพัฒนาทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในยุคนี้ได้ก้าวหน้าไปอย่างมากทำให้ความสามารถในการแสวงหาประโยชน์จากทรัพยากรทั้งที่มีชีวิตและไม่มีชีวิตในท้องทะเลได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นระยะไกลจากฝั่งของตนมากยิ่งขึ้น รัฐชายฝั่งที่มีผลประโยชน์ทางด้านประมงก็พยายามที่จะประกาศขยายเขตอำนาจทางทะเลของตนให้กว้างขวางยิ่งขึ้น ในขณะที่เดียวกันรัฐชายฝั่งที่มีขีดความสามารถเพียงพอที่จะแสวงหาประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติที่ไม่มีชีวิตจากบริเวณพื้นดินท้องทะเลและใต้ผิวดินของบริเวณใต้ทะเลที่ประชิดกับชายฝั่งของตนซึ่งจากการสำรวจพบว่ามีแร่ธาตุต่าง ๆ และน้ำมันมากมาย ก็พยายามตีความเพื่อขยายเขตอำนาจของตนตามอนุสัญญากรุงเจนีวาว่าด้วยไหล่ทวีป ค.ศ. 1958 ซึ่งกำหนดไว้อย่างเคลือบคลุมไม่มีความแน่ชัด และขาดความแน่นอน ทั้งนี้เพื่อปกป้องและรักษาผลประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติที่ไม่มีชีวิตเหล่านั้นเพื่อเป็นประโยชน์แก่ประเทศของตนให้มากที่สุดนั่นเอง

เหตุผลอีกประการหนึ่งก็เนื่องมาจากว่าในยุคนี้ได้มีประเทศเกิดขึ้นใหม่มากพอสมควร และส่วนใหญ่เป็นประเทศกำลังพัฒนา หรือเพิ่งจะได้รับการปลดปล่อยให้ได้รับอิสรภาพจากการเป็นอาณานิคม และโดยทั่วไปแล้วไม่ต้องการจะเป็นภาคีของอนุสัญญากรุงเจนีวา ค.ศ. 1958 เพราะเห็นว่าอนุสัญญาดังกล่าวนั้นได้มีมีส่วนร่วมในการตกลงหรือเห็นชอบด้วย รวมทั้งเห็นว่าเป็นหลักการที่รักษาผลประโยชน์ของประเทศมหาอำนาจเท่านั้น ประเทศกลุ่มนี้จึงสนับสนุนแนวความคิดทะเลเปิด หรือ *mare clausum* เนื่องจากว่าต้องการที่จะสงวนและรักษาผลประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติในบริเวณทะเลประชิดชายฝั่งของตนให้มากที่สุดเพื่อเป็นการป้องกันมิให้ประเทศพัฒนาแล้วเข้ามาแสวงหาและตัดทวงผลประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติเหล่านี้ในบริเวณท้องทะเลใกล้ชายฝั่งประเทศของตนได้อย่างเสรีนั่นเอง ดังนั้นประเทศด้อยพัฒนาหรือกำลังพัฒนาจึงได้ประกาศขยายเขตอำนาจทางทะเลออกไปให้กว้างที่สุดเท่าที่จะกว้างได้ ไม่ว่าจะเป็นทะเลอาณาเขต หรือเขตประมงก็ตาม

จากสาเหตุดังกล่าวนี้บรรดารัฐชายฝั่งทั้งหลายจึงได้มีการประกาศขยายเขตอำนาจทางทะเลของตนออกไปอย่างหลากหลายโดยไม่มีกฎเกณฑ์หรือแนวปฏิบัติอย่างชัดเจนเพื่อให้เป็นไปในบรรทัดฐานเดียวกัน ซึ่งสภาพการณ์เช่นนี้ของสังคมนระหว่างประเทศเป็นปัญหาที่น่าวิตกอย่างยิ่ง ดังนั้นบรรดารัฐต่าง ๆ เริ่มเห็นพ้องกันว่ากฎเกณฑ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับกฎหมายทะเลควรมีการปรับปรุงเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ในปัจจุบันและหาข้อยุติในเรื่องความกว้างของเขตอำนาจทางทะเลให้ได้ มิฉะนั้นแล้วปัญหาที่ประสบอยู่ในขณะนี้จะเพิ่มความยุ่งยากและเป็นสังคมนานาประเทศที่ไร้ระเบียบเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ทางทะเลมากยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตามได้มีการวิเคราะห์กันว่าปัญหาต่าง ๆ ดังกล่าวนี้นั้นคงจะแก้ไขได้ยากยิ่ง ถ้าไม่ได้รับการสนับสนุนอย่างเต็มที่จากกลุ่มประเทศกำลังพัฒนาทั้งหลายซึ่งปัจจุบันได้กลายมาเป็นเสียงส่วนใหญ่ของบรรดาสมาชิกขององค์การสหประชาชาติ (Pardo 1977)

2.2 การประชุมขององค์การสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเลครั้งที่สาม

ในปี ค.ศ. 1967 วิชาการของกฎหมายทะเลได้รับแรงกระตุ้นอย่างสำคัญอีกครั้งหนึ่ง โดยในวันที่ 17 สิงหาคม ค.ศ. 1967 Dr. Arvid Pardo ซึ่งเป็นผู้แทนถาวรประจำองค์การสหประชาชาติจากประเทศมอลต้า (Malta) ได้ยื่นข้อเสนอในการประชุมของสมัชชาใหญ่

แห่งสหประชาชาติ โดยเสนอหลักการให้ถือว่าทรัพยากรธรรมชาติที่ไม่มีชีวิตบนพื้นทะเลและใต้พื้นทะเลซึ่งอยู่นอกเขตอำนาจของรัฐชายฝั่ง เป็น "สมบัติร่วมกันของมวลมนุษยชาติ" (common heritage of mankind) ทั้งนี้หมายความว่า การใช้ทรัพยากรธรรมชาติที่ไม่มีชีวิตเหล่านี้จะต้องใช้เพื่อเอื้ออำนวยประโยชน์แก่รัฐทุกรัฐนั่นเอง โดย Dr. Arvid Pardo ได้แนะนำว่าควรจัดตั้งให้มีกลไกระหว่างประเทศขึ้นมา รวมทั้งให้มีระบบกฎหมายพิเศษเพื่อกำหนดอำนาจและหน้าที่ในการดำเนินการดูแลทรัพยากรธรรมชาติดังกล่าวให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ด้วย นอกจากนี้ยังเรียกร้องให้มีการจัดการประชุมระหว่างประเทศขึ้นมาเพื่อแก้ปัญหาเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากทะเลซึ่งนับวันจะประสบปัญหาอย่างยากมากขึ้น (Pardo 1977)

ข้อเสนอของ Dr. Arvid Pardo นี้ถือได้ว่าเป็นจุดเริ่มต้นที่ก่อให้เกิดเหตุการณ์ต่อเนื่องต่าง ๆ ตามมาอันมีผลประโยชน์ต่อการวิวัฒนาการของกฎหมายทะเลในยุคหลังนี้อย่างสำคัญยิ่ง เนื่องจากปัญหาว่าจะจัดให้มีระบบกฎหมายพิเศษและกลไกที่มีลักษณะระหว่างประเทศขึ้นมา เพื่อควบคุมดูแลการดำเนินการเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติที่ไม่มีชีวิตบนพื้นทะเลและใต้ทะเลในส่วนที่อยู่นอกเขตอำนาจรัฐนั้น จะไม่สามารถประสบผลสำเร็จเลยถ้าทราบโดยังไม่มีกฎหมายที่ยอมรับกันโดยทั่วไปและชัดเจนว่าทะเลส่วนใดอยู่ภายในอำนาจรัฐหรือทะเลส่วนใดอยู่ภายในอำนาจรัฐหรือทะเลส่วนใดอยู่นอกอำนาจรัฐ ดังนั้นจากสภาวะการณ์ในปัจจุบันยังไม่สามารถหาข้อยุติในเรื่องนี้ได้แม้ว่าจะได้มีการประชุมขององค์การสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเลถึงสองครั้งแล้วก็ตาม ก็ยังคงไม่สามารถตกลงและกำหนดกฎหมายเรื่องระยะเวลาความกว้างของทะเลอาณาเขตได้ รวมทั้งระยะเวลาความกว้างของเขตประมงและคำจำกัดความของไหล่ทวีปที่ไม่ชัดเจนอีกด้วย อันส่งผลให้รัฐชายฝั่งต่างก็ประกาศขยายความกว้างของทะเลอาณาเขตออกไปต่าง ๆ กัน หรือขยายเขตประมงเป็นระยะไกลมากขึ้นเรื่อย ๆ ดังกล่าวแล้วข้างต้น ทำให้สถานะทางกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยทะเลมีความสับสนไม่มีความแน่นอนและไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการนิยามระบบกฎหมายทะเลใหม่ทั้งหมดเพื่อที่จะกำหนดมาตรฐานเรื่องความกว้างของทะเลส่วนต่าง ๆ ให้เป็นบรรทัดฐานในการยึดถือปฏิบัติไปในแนวทางเดียวกันให้สำเร็จเสียก่อน จึงจะสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ในการจัดการทรัพยากรที่ไม่มีชีวิตบนพื้นทะเลและใต้ทะเลนอกเขตอำนาจรัฐเพื่อประโยชน์ร่วมกันของรัฐทุกรัฐได้

สมัชชาใหญ่แห่งองค์การสหประชาชาติได้รับรองแนวคิดของ Pardo โดยออกเป็นข้อ
มติ 2340 (XXII) ในวันที่ 18 ธันวาคม ค.ศ.1967 กำหนดให้ตั้งคณะกรรมการเฉพาะกิจ
ขึ้นมาชุดหนึ่งซึ่งรู้จักกันในชื่อว่า The Seabed Committee เพื่อศึกษาปัญหาเกี่ยวกับการใช้
ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติของพื้นทะเลในบริเวณนอกเขตอำนาจรัฐ โดยประกอบไปด้วย
สมาชิก 35 คน ต่อมาในปี ค.ศ.1968 สมัชชาใหญ่ได้เพิ่มจำนวนสมาชิกของ Seabed Com-
mittee เป็น 41 คน และ ค.ศ.1969 ได้เพิ่มจำนวนขึ้นอีกเป็น 91 คน จนกระทั่งก่อนที่จะมี
การประชุมระหว่างประเทศว่าด้วยกฎหมายทะเลจำนวนสมาชิกของคณะกรรมการได้เพิ่ม
จำนวนขึ้นเป็น 137 คน จะเห็นได้ว่าจากคณะกรรมการเฉพาะกิจที่ถูกตั้งขึ้นมาครั้งแรกเพียง
เพื่อศึกษาปัญหาเกี่ยวกับการใช้พื้นทะเลนอกเขตอำนาจรัฐเท่านั้นแต่ต่อมาภารกิจได้ขยายกว้าง
ขวางมากยิ่งขึ้นจนเป็นการศึกษาถึงปัญหาเกี่ยวกับการใช้ทะเลทั้งหมดในทุก ๆ ด้าน ในที่สุด
Seabed Committee ได้เปลี่ยนสถานะมาทำหน้าที่ร่างกฎเกณฑ์เกี่ยวกับกฎหมายทะเลแนวใหม่
เพื่อเตรียมไว้สำหรับเป็นพื้นฐานในการเจรจาระหว่างประเทศต่าง ๆ ในการประชุมระหว่าง
ประเทศว่าด้วยกฎหมายทะเลที่จะมีขึ้นต่อไป

The Seabed Committee ได้พยายามรวบรวมประเด็นปัญหาต่าง ๆ อันเกี่ยวเนื่อง
กับการใช้ประโยชน์จากทะเลในทุก ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นกรณีทางเศรษฐกิจ เทคโนโลยี การ
อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติหรือประเด็นปัญหาลักษณะทางกฎหมายเกี่ยวเนื่องกับส่วนต่าง ๆ ของ
ทะเลที่อยู่ในเขตอำนาจรัฐและนอกเขตอำนาจรัฐ นอกจากนี้ได้เสนอให้มีการกำหนดเกี่ยวกับ
กลไกระหว่างประเทศซึ่งเกี่ยวข้องกับการใช้ประโยชน์และการแสวงหาประโยชน์จากท้องทะเล
นอกเขตอำนาจรัฐรวมทั้งการรักษาสภาพแวดล้อมทางทะเล และการค้นคว้าทางวิทยาศาสตร์
ด้วย โดยมุ่งหวังว่าในการประชุมระหว่างประเทศว่าด้วยกฎหมายทะเลที่จะมีขึ้นครั้งต่อไป จะ
ได้มีการพิจารณาถึงประเด็นต่าง ๆ อันเกี่ยวข้องกับการใช้ประโยชน์และแสวงหาประโยชน์จาก
ทะเลได้อย่างกว้างขวางและมีความเป็นระบบกฎหมายเดียวกันอย่างสมบูรณ์ที่สุด

ต่อมาเมื่อวันที่ 17 ธันวาคม ค.ศ.1970 โดยที่ประชุมสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติ
ได้มีมติให้เรียกการประชุมกฎหมายทะเลครั้งที่ 3 ขึ้น ในปี ค.ศ.1973 (UN.GA.Res 2750
(XXV) December 17, 1970) โดยมอบหมายให้คณะกรรมการเตรียมร่างไว้สำหรับการ
ประชุมที่จะมาถึง ในครั้งนี้ด้วย จนกระทั่งในที่สุดที่ประชุมสมัชชาใหญ่ได้กำหนดให้มีการประชุม

สมัยแรกของการประชุมระหว่างประเทศว่าด้วยกฎหมายทะเลครั้งที่ 3 (The Third United Nations Conference on the Law of the Sea หรือ UNCLOS III) (UN.GA. Res 3067 (XXVIII) November 16, 1973) ขึ้นที่กรุงนิวยอร์ก ประเทศสหรัฐอเมริกาในเดือนธันวาคม ค.ศ.1973 และการประชุมของ UNCLOS III ก็ได้จัดให้มีขึ้นอีกเป็นระยะ ๆ ตั้งแต่ ค.ศ.1973-1982 รวมทั้งสิ้น 11 สมัยการประชุมซึ่งจัดให้มีการประชุมในสถานที่ต่าง ๆ กัน เช่น นิวยอร์ก คาราคัส เจนีวา มอนทีกอบเบย์ เป็นต้น โดยมีประเทศต่าง ๆ เข้าร่วมประชุมในแต่ละครั้งมากกว่าหนึ่งร้อยประเทศ ทั้งนี้รวมถึงองค์การระหว่างประเทศต่าง ๆ ก็ส่งตัวแทนเข้าร่วมประชุมในแต่ละสมัยประชุมด้วยเช่นกัน

การประชุมสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเลครั้งที่ 3 หรือ UNCLOS III นี้ ดร.จุมพต สายสุนทร ได้ตั้งข้อสังเกตว่ามีความแตกต่างจากการประชุมสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเลครั้งที่ 1 และที่ 2 ที่ผ่านมาโดยสมาชิกใหญ่ไม่ได้มอบหมายให้คณะกรรมาธิการกฎหมายระหว่างประเทศ (International Law Commission) เป็นผู้ร่างอนุสัญญาแต่ได้ให้มีการพิจารณาพร้อมกัน ในที่ประชุมโดยภาคีต่าง ๆ ของสหประชาชาติโดยใช้หลักเกณฑ์เบื้องต้นของกฎหมายที่เตรียมมาให้พิจารณาโดย The Seabed Committee ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ใช้เวลาในการยกร่างอนุสัญญานานมาก อีกทั้งยังไม่มีโอกาสให้มีการตั้งข้อสงวนไม่ว่าข้อใดข้อหนึ่งของอนุสัญญาได้ จึงทำให้การเจรจายืดเยื้อยาวนานขึ้นไปอีก (จุมพต สายสุนทร 2536,8)

ในการประชุมกฎหมายทะเลครั้งที่สามนี้นับได้ว่าเป็นพฤติกรรมทางการเมืองระหว่างประเทศครั้งสำคัญที่แสดงให้เห็นถึงความร่วมมือของสมาชิกแห่งสังคมระหว่างประเทศ ไม่ว่าจะเป็นประเทศร่ำรวยหรือประเทศยากจนประเทศพัฒนาแล้วหรือกำลังพัฒนา หรือประเทศที่มีชายฝั่งทะเลหรือไร้ชายฝั่งทะเลก็ตาม ได้พยายามประชุมเจรจาปรึกษากันเพื่อที่จะหาหลักความยุติธรรม และความเท่าเทียมกันสำหรับการใช้ประโยชน์จากทะเลให้เป็นที่ยอมรับ โดยทั่วไปให้ได้ไม่ว่าจะเป็นทะเลบริเวณที่อยู่ในเขตอำนาจและการควบคุมของรัฐหรือทะเลที่อยู่นอกเขตอำนาจและการควบคุมของรัฐ ตลอดจนการกำหนดหลักการในการที่จะให้มีกลไกระหว่างประเทศเพื่อควบคุมและดูแลการใช้ประโยชน์และการแสวงหาประโยชน์จากท้องทะเล ซึ่งอยู่ภายนอกเขตอำนาจและการควบคุมของรัฐ ตลอดจนการพิจารณาถึงปัญหาสภาพแวดล้อมทางทะเล การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและการค้นคว้าทางวิทยาศาสตร์ด้วย

ในการพิจารณาปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ ที่ประชุมกฎหมายทะเลครั้งที่สามได้มีการแต่งตั้ง คณะกรรมาธิการขึ้นมา 3 คณะ เพื่อแยกพิจารณาประเด็นปัญหาที่แตกต่างกันไปดังต่อไปนี้

คณะกรรมาธิการที่ 1 (The First Committee) มีหน้าที่พิจารณาเกี่ยวกับระบบกฎหมายซึ่งจะใช้บังคับเฉพาะบริเวณพื้นดินใต้ท้องทะเลและบริเวณใต้ผิวดินใต้ท้องทะเลในส่วนที่อยู่ นอกเขตอำนาจรัฐ (The Seabed and Ocean-floor and the Sub-soil thereof Beyond the Limits of the National jurisdiction) รวมทั้งพิจารณาถึงประเด็น การจัดตั้งกลไกระหว่างประเทศที่ทำหน้าที่ควบคุมดูแลทรัพยากรธรรมชาติบริเวณดังกล่าว

คณะกรรมาธิการที่ 2 (The Second Committee) มีหน้าที่ที่จะพิจารณาเกี่ยวกับ ระบบกฎหมายที่จะใช้บังคับกับทะเลในส่วนที่อยู่ในเขตอำนาจรัฐ (under the national jurisdiction) ซึ่งมีประเด็นปัญหาที่จะต้องพิจารณาถึง 24 เรื่อง โดยจะเป็นเรื่องสำคัญ ๆ ที่ยังหาข้อยุติไม่ได้จากการประชุมกฎหมายทะเลครั้งที่ผ่านมามีทั้งสองครั้ง รวมทั้งพิจารณาถึงแนวคิดที่เกิดขึ้นใหม่ด้วย จึงนับได้ว่าเป็นคณะกรรมาธิการที่มีบทบาทสำคัญมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ภารกิจของคณะกรรมาธิการที่ 1 จะบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่มีความเกี่ยวข้องอย่างสำคัญกับ ภารกิจของคณะกรรมาธิการที่ 2 นี้ ประเด็นปัญหาข้อสำคัญ ๆ ที่อยู่ภายในขอบข่ายการพิจารณา ของคณะกรรมาธิการชุดนี้ มีดังต่อไปนี้

1. ทะเลอาณาเขตและเขตต่อเนื่อง (The territorial seas and the contiguous zone)
2. ช่องแคบสำหรับการเดินเรือระหว่างประเทศ (Straits used for international navigation)
3. เขตเศรษฐกิจจำเพาะ (The exclusive economic zone)
4. ไหลทวีป (The continental shelf)
5. ทะเลหลวง (The high Seas)
6. ประเทศที่ไร้ฝั่งทะเล (Land-locked countries)
7. รัชมุ่มเกาะ (Archipelagos)
8. เกาะ (Regime of islands)

9. ประเทศที่มีทะเลในลักษณะทะเลปิดและทะเลกึ่งปิด (Enclosed and semi-enclosed Seas)

คณะกรรมการที่ 3 (The Third Committee) มีหน้าที่พิจารณาเกี่ยวกับการรักษาสภาพแวดล้อมทางทะเล (preservation of marine environment) และการวิจัยค้นคว้าทางวิทยาศาสตร์ (marine scientific research) ซึ่งเป็นภารกิจที่เน้นไปในทางเทคนิคและประเด็นความร่วมมือของรัฐต่าง ๆ ที่มีส่วนได้เสียจากการใช้ประโยชน์ทางทะเล

นับตั้งแต่ได้มีการประชุมสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเลครั้งที่สามนี้ ถือว่าเป็นเวทีการเมืองระหว่างประเทศที่รัฐต่าง ๆ ต้องมีการเจรจาต่อรองกันอย่างมากที่สุด เนื่องจากประเทศต่าง ๆ ที่เข้ามามีส่วนร่วมในการเจรจาร่างกฎหมายทะเลฉบับใหม่นี้ มีลักษณะแตกต่างในสาระสำคัญอย่างมากเมื่อเปรียบเทียบกับแนวปฏิบัติตามกฎหมายทะเลฉบับเดิม รวมทั้งความแตกต่างอย่างมากและหลากหลายของบรรดาประเทศต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นพื้นฐานทางเศรษฐกิจ การเมือง สังคม หรือ ภูมิศาสตร์ แต่ละประเทศก็หวังว่าจะเจรจาต่อรองและประนีประนอมเพื่อรักษาผลประโยชน์ประเทศของตนให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ ทำให้การประชุมกฎหมายทะเลครั้งที่สามนี้ถือว่าเป็นการเจรจาระหว่างประเทศที่ใช้เวลานานที่สุดในกระบวนการพิจารณาบัญญัติกฎหมายและมีรัฐเข้าร่วมมากที่สุดอีกด้วย รวมทั้งเนื้อหาของกฎหมายก็มีขอบเขตกว้างขวางมากจนครอบคลุมแทบจะทุกประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการใช้ประโยชน์จากทะเล จนกระทั่ง Mr. Tommy T.B. Koh ประธานของการประชุมกฎหมายทะเลครั้งนี้กล่าวเปรียบเทียบกับเป็นเสมือน "รัฐธรรมนูญแห่งทะเล" (The Constitution for the Oceans) เนื่องจากว่าเป็นหลักของกฎหมายทะเลที่สมบูรณ์ที่สุดเท่าที่เคยมีการตกลงกันมา (The Law of the Sea, UN Official Text 1983, xxxiii)

ในที่สุดการประชุมระหว่างประเทศว่าด้วยกฎหมายทะเลครั้งที่สามหรือ UNCLOS III ก็สามารถบรรลุข้อตกลงร่วมกันได้ในวันที่ 30 เมษายน ค.ศ. 1982 ด้วยคะแนนเสียงเห็นชอบ 130 ต่อ 4 ประเทศ และงดออกเสียง 17 ประเทศ ซึ่งรวมทั้งประเทศไทยด้วย (The Law of the Sea, UN Official Text 1983, xxiv) โดยอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล (The United Nations Convention on the Law of the Sea) ที่เพิ่ง

ได้รับความเห็นชอบด้วยคะแนนเสียงเกือบจะเป็นเอกฉันท์จากบรรดารัฐที่เข้าร่วมประชุมนี้ประกอบ
ไปด้วยบทบัญญัติว่าด้วยเรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับการใช้ทะเลถึง 320 มาตรา กับอีก 9 ภาคผนวก
(Annexes) และได้มีการเปิดให้ลงนามและให้สัตยาบันในวันที่ 10 ธันวาคม ค.ศ. 1982 ที่
กรุงมอนเตโกเบย์ ประเทศจาไมกา อนุสัญญาว่าด้วยกฎหมายทะเลฉบับใหม่นี้จะมีผลใช้บังคับ
อย่างเป็นทางการเมื่อครบกำหนด 12 เดือน หลังจากที่มีการมอบสัตยาบันสารให้กับเลขาธิการ
สหประชาชาติครบ 60 ประเทศแล้ว

นับตั้งแต่อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ได้เปิดให้มีการวางสัตยาบันสาร
ตั้งแต่วันที่ 10 ธันวาคม ค.ศ. 1982 จนกระทั่งมีประเทศต่าง ๆ ได้ให้สัตยาบันครบ 60 ประเทศ
และมีผลบังคับใช้อย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 16 พฤศจิกายน ค.ศ. 1994 โดยประเทศกีานาเป็น
ประเทศลำดับที่ 60 ที่ได้วางสัตยาบันสาร ขณะที่ประเทศไทยแม้ว่าจะงดออกเสียงในการลงมติใน
การประชุมสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเลครั้งที่สาม แต่ได้เข้าร่วมลงนามรับรองอนุสัญญาว่า
ด้วยกฎหมายทะเลฉบับนี้ เมื่อวันที่ 10 ธันวาคม ค.ศ. 1982 เช่นเดียวกัน อย่างไรก็ตามประเทศไทย
ยังไม่ได้มีการให้สัตยาบันแก่อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 นี้ แต่
อย่างไร

